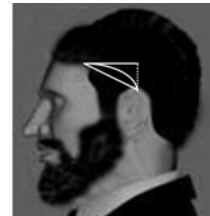

“לא תקיפו פאת ראשכם...” (ויקרא י"ט כ"ז)
 “Do not round off the edges of your scalp...”

In the above Passuk the Torah forbids cutting away one's sideburns, or Payos. This prohibition applies to both the person giving the haircut, and the one willingly having his hair cut in such a manner¹. The Torah refers to this act as “rounding off the scalp”, since by completely removing the sideburns, the remaining hairline around the scalp becomes circular shaped². The Rambam and other Rishonim explain, that the reason the Torah forbade cutting off the Payos, is since the popular hairstyle of the priests was to cut their hair in this way. This is one of several commandments preventing us from imitating the styles of non-Jews, and is written amongst these types of prohibitions³. The Tur argues that this is not necessarily the reason for the prohibition, and its true reason should not concern us⁴.

Women and Children: The Gemara in Kiddushin (ל"ה ע"ב) states that since the Passuk combines this commandment with that of not shaving one's beard. Women who do not have beards, and hence are not included in this commandment, are also exempt from the Mitzva of leaving Payos⁵. This is one of only three negative prohibitions from which women are exempt. If a woman cuts off the Payos of a man, Midoraysah she is exempt. Midrabanan, she is forbidden from cutting off the Payos of a man⁶. The Rishonim dispute if she is permitted to cut off the Payos of a young boy (less than 13), since neither she nor the boy are obligated in this Mitzva⁷. Some Rishonim even permit a woman to cut off a grown man's Payos, although a man is forbidden to allow her to do so⁸. Another point of contention in the Rishonim is if a man is permitted to cut off the Payos of a woman⁹. It is prohibited for a man to cut off the Payos of a young boy¹⁰.

Size of Peyos: The area of the scalp that is considered Payos and is thereby forbidden to remove, is the area that juts out from the otherwise circular perimeter of the hairline. In other words, as a person's hairline proceeds from the back behind the ears, it rises to the apex directly above the ear. If one would draw a line from that point to the hairline of the forehead, it would complete a circle (see diagram, lower line). The area below this imaginary line is considered Payos. Some are more stringent and make this imaginary line as an arc (see diagram, middle line)¹¹. According to the Arizal, one should add on to this by beginning the line higher than the apex above the ear (see diagram, upper line). This is only to distance oneself from cutting the forbidden parts, and is not the actual Halacha¹².

The Gemara in Makkos (כ"א ע"א) cites Rav Sheishes that the Payos extend downward until the point where the bones meet. Nearly all Rishonim agree that this refers to the junction of the lower jaw bone (mandible) and the temporal bone¹³. This point

¹ מכות כ' ע"ב, אחד המקיף ואחד הניקף לוקה, וע' תוס' נזיר נ"ז ע"ב ד"ה ורב אדא. ונחלקו האמוראים איך הניקף לוקה אם לא עשה מעשה, ולפי רב אשי איירי שסמייע קצת ע"י שטטה עצמו אליו. ואם מקיף לעצמו, משמע מהרמב"ם דאינו לוקה שתיים (א' משום מקיף וא' משום ניקף), וע' בזה באבני נזר חו"מ ס' קמ"ד ד"ה אשר, ובאבי עזרי פ"ב מהל' ע"ז ה"א ד"ה ולכאורה.
² רש"י עה"ת שם, וע' ברא"ם מש"כ דלפ"ז אסור לקצוץ כל סוף עקרי שער, וצ"ע דלא מצינו כן לשום פוסק. וע' גור ארי' שם, ובריטב"א מכות שם. ולהמאירי במכות שם בהג"ה, הוא מלשון משה צדעיו ולא מלשון עיגול, ע"ש.
³ רמב"ם הל' ע"ז פ"ב ה"א ובסה"מ ל"ת מ"ג, חינוך מצוה רנ"א, סמ"ג מצוה ל"ת נ"ז. וע' באבן עזרא כאן שג"כ כ"כ, והוסיף שי"א דכ"ז הוא כמו איסור "ושרט לנפש" ואסור רק עת, ובש"ס מבואר דלא כזה. וע' במשך חכמה כאן, שאין זה בכלל "ובחוקותיהם לא תלכו", רק שכיון שהוא דרך הכומרים אסרה התורה, והוא כעין מצבה שאהובה לאבות ושנואה לבנים, ע"ש. אולם הב"ח (יו"ד קפ"א) כתב שאם מתגלח כזה עובר ג"כ על "ובחוקותיהם וכו'", רק שאם גילח כל ראשו (שאינו דרך הכומרים) יש רבותא (יבמות ה', ונזיר נ"ח) דגם ע"ז עובר בבל תקיף, וע' מנח"ח רנ"א א'.
⁴ טור שם, וע' בב"י דגם הרמב"ם ודאי לא כיון שבלא הטעם אין לקיים המצוה ח"ו, רק שמ"מ אפשר לדרוש טעמא דקרא וכשיטת ר"ש, ע"ש. וע' בט"ז אם יש להתיר לפ"ז במקום שלום מלכות, ובש"ת פנים מאירות ח"ב ס' ע"ט דחה דבריו כיון שמפורש איסורו בתורה. וע' בטוטו"ד קמא ס' רי"ב, מנח"ח שם, משנת חכמים על הרמב"ם, ובש"ת שבת הלוי ח"ה ס' צ"ט מש"כ בזה.
⁵ באמת שם למסקנא יליפין גז"ש מבני אהרן, אבל הרמב"ם וש"ע הביאו דרשא זו כסברא לחייב העבדים כיון שהם בכלל בתשחית, וע' לח"מ, מרומי שדה בניזיר נ"ז, ובחזו"א יו"ד ע"ח ב'.
⁶ ברמב"ם כתב שאסור סתם, והראב"ד הוסיף דאסור מדרבנן, והאחרונים הבינו דלא פליגי, ע' כס"מ, לח"מ, שעה"מ שם ה"א, נוב"ק אה"ע ס' ע"ה ד"ה והנה, כנה"ג על הטור יו"ד ס' קפ"א בשם מהר"י בן לב, ובמרכבת המשנה.
⁷ מאירי מכות שם כתב שמוותרת, וע' ברא"ש, מיהו הרמב"ם והשו"ע פסקו שאסורה. וע' ברעק"א ביו"ד שם ובמנח"ח.
⁸ טור בשם הסמ"ג, ב"י בשם הרי"ף והרא"ש.
⁹ תוס' נזיר נ"ז ע"ב, והניח בצ"ע, וע' נמוק"ש.
¹⁰ דסוף אתי לכלל המצוה (והוה כספינן בידיים דעובר משום לא תאכילום). ובמקיף את הגוי לכו"ע פטור, וכל הספק הוה רק באשה, ע' תוס' נזיר שם סוד"ה ורב.
¹¹ ע' דרכי תשובה באריכות, ובארחות רבינו עמ' רל"ה שצירי בדיוק איך משערין. וע' יש"ש יבמות פ"ב ס' י"ח ששיעורו שליש הראש ואין נוהגין כן.
¹² ע' בית לחם יהודה.
¹³ רש"י מכות שם ובמשנה בדף כ', שבועות ב' ג', וכן ברש"י עה"ת. רשב"ם ורבינו חננאל הובא בתוס' שאנץ מכות שם, רמב"ם שם ה"ו וה"ז, נמוק"ש רא"ש ומאירי מכות שם, סמ"ג לאוין נ"ח, יוסף אומץ עמ' 344.

is just opposite the ear canal, and can be felt as a slight indentation (under the bone) when one opens his mouth¹⁴. One Rishon – the Rivan, argues that the Payos actually extend further, to the bottom of the ear, at the point where it is attached¹⁵. Strangely, the Shulchan Aruch paskens like the Rivan, contrary to the opinion of all other Rishonim¹⁶. R' Moshe Feinstein זצ"ל explained, that this length of the Payos only applies to someone whose sideburns extended that far as a child before their beard grew. Any additional length of the sideburns that grew in afterwards, is considered a portion of the beard and not the Payos¹⁷. Other Acharonim cite an additional marker; the change in hair color. Many people have a slightly different hair color for their head and beard, usually around the point described above. According to this opinion, the color change is also an indication of the point that is no longer considered Payos¹⁸. The Mishne Berura and the Chazon Ish rule in accordance with the Shulchan Aruch, that the Peyos extend to the bottom of the ear¹⁹.

The Rambam and many Rishonim state that it is only forbidden to remove Payos with a razor. If one merely cuts his Payos with scissors, even if he cuts the hair close to the skin, he is not transgressing this prohibition²⁰. This is the same as the Din for shaving the beard, which is only forbidden with a razor and is permitted with scissors. These Rishonim disagree if similar to shaving, pulling out hairs with tweezers is permitted, or since this removes the Payos completely it is forbidden like a razor²¹. Tosfos, Rabeinu Yonah and the Rosh contend, that even cutting the Payos very short with scissors is forbidden, since he is still "rounding his scalp"²². The Ramban states that with scissors is forbidden only Midrabanan. All agree that if one left the hairs protruding slightly from the skin, or at least enough to be able to bend the individual hair over so that the tip touches its base, it is sufficient²³. Even so according to the Mekubalim one should grow his Payos longer than this minimum amount²⁴.

According to the Chazon Ish and others, even if one grows his Payos longer, they should not extend past the beginning of the beard. The Steipler would tell his children not to push their Payos behind the ears, since they should be visible in front of the ears²⁵.

The Mishna in Nazir states that since a Nazir is forbidden to cut or pull out his hair it is forbidden for him to comb his hair, since it is likely that hairs will be pulled out. According to R' Akiva Eiger, it is also forbidden to comb the Payos for this reason. The Chasam Sofer argues that it is permitted, and that he witnessed his Rebbi, R' Nosson Adler, comb his Payos²⁶.

Upsherin: An increasingly widespread Minhag in Klal Yisrael, is that on or around a child's third birthday, he is given his first haircut, called a "Chalaka" or in Yiddish "Upsherin". This is considered the Chinuch for leaving Payos, and is celebrated joyously. This Minhag is not mentioned at all in the Rishonim. One of the first to mention this Minhag, was R' Chaim Vital, who describes how his Rebbi – the Arizal (ca. 1570), traveled to Miron on Lag BaOmer with his family, and cut his son's hair with great celebration²⁷. This Minhag was not an instituted by the Arizal, rather he was following an already established Minhag in Eretz Yisrael. This Minhag seems to have been prevalent mostly among the Sefardim living in Eretz Yisrael at that time, and is mentioned in their Sefarim²⁸.

Many issues have been raised regarding this Minhag. The Chasam Sofer and others were against celebrating on Lag BaOmer in Miron, since the Yahrtzeit of a Tzaddik is cause for sadness and not celebration²⁹. Others question this practice on the basis that it is similar to a pagan custom of haircutting at a specific age with ceremony. At a later date, this Minhag was adopted by the Chasidim as well, and became much more widespread. This Minhag was never adopted in Germany³⁰.

Many followers of this Minhag try to have the first locks of hair cut by a great Talmid Chochom. Many Gedolim opposed such practice. The Steipler would tell the members of his household to send away people who come to request from him to cut

¹⁴ ע' ס' מגד גבעות עולם לרמ"ז שורקין, עמ' צ"ד שכן הראה לו הגר"מ פיינשטיין זצ"ל.

¹⁵ ריב"ן מכות שם.

¹⁶ שו"ע יו"ד ס' קפ"א ס"ט, וע' בארץ צבי ח"א ס"ג שתמה עליו וע' לקמן.

¹⁷ ס' מגד גבעות עולם שם.

¹⁸ ע' ס' ארץ צבי שם שהביא זה ועוד ראיות להשיג על השו"ע.

¹⁹ ביאור הלכה ס' רנ"א, ארחות רבינו עמ' רל"ו.

²⁰ רמב"ם שם ה"ו, טור קפ"א, שו"ע דעה א', ריטב"א מכות כ' א', תוס' רי"ד קדושין ל"ה, סמ"ג שם, נמוק"י שם, יראים ס' של"ו.

²¹ הריטב"א כתב דמותר כיון דילפינן מבל תשחית דמותר, אבל י"א דכיון שעיקר האיסור הוא השוואת הצדעים, כל שמסיר השער לגמרי אסור, ע"ש.

²² תוס' שבועות ב' ב', רא"ש מכות שם, שע"ת לרב"י ס' ע"ח, סמ"ק ס' ע"ח, רי"ו נ"ז ח"ה, טושו"ע שם.

²³ ע' חמ"א כלל פ"ט ס' ט"ז, ביאור הלכה שם, חת"ס הגהות לשו"ע שם, שכל שאינו סמוך לבשר ממש מותר, ו"א שצריך שיעור כדי לכוף ראשו לעיקרו, וכמו גבי

סימני גדלות, ע' שו"ת חת"ס או"ח ס' קנ"ד שמשמע כן, וכ"כ בצמ"צ החדש יו"ד ס' צ"ג אות י"ז.

²⁴ הגהות כת"ס לשו"ע שם, וע' ארץ צבי שהיה כמצוה בכזית שני של מצה, וע' שו"ת חת"ס שם, וע' שו"ע האריז"ל.

²⁵ ארחות רבינו שם.

²⁶ שו"ת חת"ס ס' קל"ט. וכ"ז הוא לשיטת הסוברים דחייב על תלישת ב' שערות, אבל הרמב"ם ס"ל דכ"ז שהשאר ארבעים שערות יצא, ויש גורסים ארבע, אבל

בתשב"ץ ח"ב ס' ק' כתב שהוא טעות. וכ"ה ברי"ו נ"ז ח"ה. אבל הנמוק"י והטור והסמ"ג גרוס ד' שערות, וע' בב"י.

²⁷ שער הכוונות ענין ספיה"ע דרוש י"ב.

²⁸ רדב"ז ח"ב ס' תר"ח, שו"ת גינת ורדים גן המלך ס' ס"ב, שו"ת נחפה מכסף ח"ב דף ז', שד"ח מע' ביהכ"נ אות י'. כף החיים ס' קנ"א ס"ק מ"ה וס' תקל"א ס"ק ל'.

²⁹ שו"ת חת"ס יו"ד ס' רל"ג ד"ה אמנם.

³⁰ ע' שרשי מנהג אשכנז ח"ג עמ' 251 והלאה.

their child's hair. When someone commented that this is the Minhag of the Chasidim, he amended, "It is only the Minhag of the Sefardim"³¹. When one father brought his son before the Brisker Rov to ask him to cut off a lock, the Brisker Rov replied, "I am not a barber". He felt that this cannot even be considered Chinuch for the Mitzva of Peyos, since even when the hair is grown long all over, one is still fulfilling this Mitzva. There is no Mitzva to cut away the rest of his hair, only a Mitzva to leave over the Payos. He added that the proper and correct Minhag at the age of three, is to begin teaching the child to Daven and learn³². Many people bring their child to Cheider to learn Aleph Beis at this time. The Minhag in Germany was to bring the child to shul for the first time, and wrap a Vimple around the Sefer Torah. This is to symbolize that from hereon the child will begin binding himself to the Torah and Avodas Hashem.

גוט שבת,
מאיר הלוי הלמן

³¹ ארחות רבינו ח"א עמ' רל"ג.
³² עובדות והנהגות לבית בריסק ח"א עמ' רנ"ו, שו"ת תשובות והנהגות ח"ב ס"ה.